

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 953/2548

สำนักงานตำรวจแห่งชาติโจทก์ พันตำรวจเอกธวัชชัย ศิริทรัพย์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 7, ป.ร.ฎีกา มาตรา 121

ย่อ / หลักกฎหมาย

พระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2541 มาตรา 3 บัญญัติว่า โจทก์เป็นส่วนราชการ และมีฐานะเป็นกรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติโจทก์จึงมีฐานะเป็นนิติบุคคลตาม พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 มาตรา 7 (4) และเป็นส่วนราชการของรัฐบาล ห้องพิพาทที่จำเลยพักอาศัยเป็นส่วนหนึ่งของอาคารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติโจทก์ เป็นทรัพย์สินของทางราชการ เมื่อจำเลยเกษียณอายุราชการจึงไม่มีสิทธิพักอาศัยอยู่ในห้องพิพาทต่อไปตามระเบียบของโจทก์ การที่จำเลยยังคงอยู่ในห้องพิพาทจึงเป็นการละเมิดต่อโจทก์ โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องและมอบอำนาจให้ผู้อื่นฟ้องขับไล่จำเลยและบริวารออกไปจากห้องพิพาทได้ โจทก์จึงอยู่ในฐานะเป็นผู้กระทำการของรัฐบาลโดยหน้าที่ หาใช่เป็นการกระทำโดยส่วนตัวไม่ การที่โจทก์มอบอำนาจให้ผู้อื่นฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องปิดอากรแสตมป์ในหนังสือมอบอำนาจ เพราะได้รับการยกเว้นตามมาตรา 121 แห่งประมวลรัษฎากร ดังนั้น แม้หนังสือมอบอำนาจของโจทก์จะไม่ได้ปิดอากรแสตมป์ก็มีผลใช้ได้ตามกฎหมาย ผู้รับมอบอำนาจจึงมีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์และแต่งตั้งพนักงานอัยการเป็นทนายความดำเนินคดีแทนได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ได้มอบอำนาจให้สารวัตรงาน 2 กองกำกับการ 2 กองสวัสดิการ โดยตำแหน่งฟ้องคดีแทน จำเลยรับราชการตำรวจสังกัดโจทก์ ได้รับสิทธิให้เข้าพักอาศัยในอาคารบ้านพักของโจทก์ส่วนกลาง เลขที่ 33/167 อาคาร 2 อาคาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนกลาง (ซอยเฉลิมลาภ) ต่อมาวันที่ 1 ตุลาคม 2539 จำเลยพ้นจากราชการของโจทก์เนื่องจากเกษียณอายุราชการ เป็นเหตุให้จำเลยหมดสิทธิพักอาศัยในอาคารของโจทก์ โจทก์บอกกล่าวให้จำเลยพร้อมบริวารออกจากอาคารโจทก์แล้ว แต่จำเลยเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยและบริวารออกจากอาคารห้องพักเลขที่ 33/167 อาคาร 2 อาคาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนกลาง (ซอยเฉลิมลาภ) ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ของโจทก์ จำเลยให้การว่า โจทก์มิได้เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โจทก์มิใช่เจ้าของห้องพักที่พิพาท โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะหนังสือมอบอำนาจไม่ได้ปิดอากรแสตมป์ บริบูรณ์ คำฟ้องโจทก์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะพนักงานอัยการไม่มีอำนาจลงลายมือชื่อในคำฟ้อง ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกไปจากอาคารห้องพักเลขที่ 33/167 อาคาร 2 อาคารสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนกลาง (ซอยเฉลิมลาภ) ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนในเขตพญาไท กรุงเทพมหานคร กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 1,000 บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ฎีกาโต้เถียงกันฟังเป็นยุติว่า เดิมโจทก์เป็นกรมตำรวจ สังกัดกระทรวงมหาดไทยต่อมาโจทก์ได้เปลี่ยน

ฐานะเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามพระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2541 มีผลบังคับใช้นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 16 ตุลาคม 2541 ก่อนโจทก์ฟ้องคดีนี้จำเลยรับราชการตำรวจในสังกัดของโจทก์ตั้งแต่โจทก์ยังมีฐานะเป็นกรมตำรวจ และได้รับสิทธิเข้าพักอาศัยในอาคารบ้านพักของโจทก์ตามฟ้อง คือห้องพิพาทเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2528 จำเลยได้พ้นจากราชการวันที่ 1 ตุลาคม 2539 เนื่องจากเกษียณอายุราชการ จำเลยจึงต้องส่งมอบห้องพิพาทคืนโจทก์ตามประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 31 และหนังสือที่ มท. 0612.4/7101 เรื่อง ระเบียบการปฏิบัติเข้าพักอาศัยในอาคารของกรมตำรวจในส่วนกลาง (เพิ่มเติม) ข้อ 6.4 เอกสารหมาย จ.7 และ จ.8 จำเลยได้รับการผ่อนผันให้อยู่ในห้องพิพาทต่อไปอีก 1 ปี แต่เมื่อครบกำหนดตามที่ได้รับผ่อนผันแล้วจำเลยไม่ยอมส่งมอบห้องพิพาทคืนโจทก์ โจทก์มีหนังสือบอกกล่าวให้ออกไปแล้ว จำเลยก็เพิกเฉยไม่ยอมออกไปจากห้องพิพาท โจทก์โดยพลตำรวจเอกประชา พรหมนอก จึงมอบอำนาจให้สารวัตรงาน 2 กองกำกับการ 2 กองสวัสดิการ โดยตำแหน่งฟ้องคดีแทนตามหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมาย จ.1 แต่ตามหนังสือมอบอำนาจมิได้ปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายหรือไม่ และการมอบอำนาจดังกล่าวต้องปิดอากรแสตมป์ในหนังสือมอบอำนาจหรือไม่ จำเลยฎีกาว่า โจทก์ไม่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โจทก์ฟ้องคดีนี้ในฐานะส่วนตัวไม่ใช่กระทำในนามของรัฐบาล หนังสือมอบอำนาจให้ฟ้องคดีของโจทก์จึงไม่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 121 หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้รับมอบอำนาจจึงไม่มีอำนาจแต่งตั้งทนายความ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยนั้น เห็นว่า พระราชกฤษฎีกาโอนกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทยไปจัดตั้งเป็นสำนักงานแห่งชาติ พ.ศ.2541 มาตรา 3 บัญญัติไว้ชัดแจ้งว่าโจทก์เป็นส่วนราชการ และมีฐานะเป็นกรม โจทก์จึงมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2534 มาตรา 7 (4) และเป็นส่วนราชการของรัฐบาลห้องพิพาทที่จำเลยพักอาศัยเป็นส่วนหนึ่งของอาคารของโจทก์ จึงเป็นทรัพย์สินของทางราชการ เมื่อจำเลยเกษียณอายุราชการจึงไม่มีสิทธิพักอาศัยอยู่ในห้องพิพาทต่อไปตามระเบียบการปฏิบัติเข้าพักอาศัยในอาคารของโจทก์ในส่วนกลาง การที่จำเลยยังคงอยู่ในห้องพิพาทไม่ยอมออกไปเมื่อโจทก์ได้บอกกล่าวให้ออกไปแล้วจึงเป็นการละเมิดต่อโจทก์ โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องและมอบอำนาจให้ผู้อื่นฟ้องขับไล่จำเลยและบริวารออกไปจากห้องพิพาทอันเป็นทรัพย์สินของทางราชการได้ โจทก์จึงอยู่ในฐานะเป็นผู้กระทำการของรัฐบาลโดยหน้าที่ หากใช่เป็นการกระทำโดยส่วนตัวไม่ การที่โจทก์มอบอำนาจให้ผู้อื่นฟ้องคดีจึงไม่จำเป็นต้องปิดอากรแสตมป์ในหนังสือมอบอำนาจเพราะได้รับการยกเว้นตามบทบัญญัติมาตรา 121 แห่งประมวลรัษฎากร ดังนั้น แม้หนังสือมอบอำนาจของโจทก์เอกสารหมาย จ.1 จะไม่ได้ปิดอากรแสตมป์ก็มีผลใช้ได้ตามกฎหมาย ผู้รับมอบอำนาจจึงมีอำนาจฟ้องคดีแทนโจทก์และแต่งตั้งพนักงานอัยการเป็นทนายความดำเนินคดีแทนได้ หากใช่ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยตามที่อ้างไม่ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นด้วย ฎีกาจำเลยฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุพัฒน์ บุญยุบล · บรรหาร มุลทวี · เฉลิมศักดิ์ บุญยงค์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/953/2548>